

A M A G Y A R K Ö Z T Á R S A S Á G N E V É B E N

A Szegedi Ítéltábla mint harmadfokú bíróság Szegeden, 2008. december 11. napján tartott fellebbezési nyilvános ülés alapján meghozta a következő

Í T É L E T E T :

A közúti veszélyeztetés büntette miatt a **vádlott** ellen indított büntetőügyben a **Bács-Kiskun Megyei Bíróság mint másodfokú bíróság** 2008. június 20. napján kihirdetett **1.Bf.305/2007/7.** számú ítéletét **m e g v á l t o z t a t j a** az alábbiak szerint:

a vádlott **b ű n ő s** közúti veszélyeztetés büntettében [Btk. 186. § (1) bekezdés, (2) bekezdés a) pont].

Ezért a vádlottat **250** (Kettőszázötven) **napi tétel** pénzbüntetésre **í t é l i**.

A pénzbüntetés egy napi tételének összegét **400** (négy száz) **forintban** állapítja meg.

Az így kiszabott összesen 100.000 (egyszázezer) forint pénzbüntetést meg nem fizetése esetén **250** (kettőszázötven) **nap** szabadságvesztésre kell átváltoztatni.

Kötelezi a vádlottat az eljárás során felmerült 155.174 (egyszázötvenötezer-egyszázhetvennégy) forint bűnügyi költség megfizetésére az államnak, a Bács-Kiskun Megyei Bírósági Gazdasági Hivatal felhívása szerint.

A különleges eljárás lefolytatására vonatkozó felhívást mellőzi.

Megállapítja, hogy a vádlott anyja neve helyesen: (Vezetéknév utónév).

I N D O K O L Á S :

A Kecskeméti Városi Bíróság a 14.B.3022/2005/12. számú ítéletével a vádlottat bűnösnek mondta ki súlyos testi sértést okozó közúti veszélyeztetés büntettében. Ezért 250 napi tétel - napi tételenként 400,- Ft, összesen 100.000,- Ft végösszegű - pénzbüntetésre ítélte, és kötelezte a felmerült bűnügyi költség megfizetésére.

Az elsőfokú bíróság a következő lényegű tényállást állapította meg:

a vádlott r.ftörm. 2004. október 3-án 21 óra 10 perc körüli időben **(Település)-en**, az **(szám)** számú főúton vezette az **(forgalmi rendszám megjelölése)** frsz-ú Opel Astra

típusú személygépkocsit. A **(szám)** számú főút és a **(utca megnevezése)** utca kereszteződéséhez érve észlelte a **(utca megnevezése)** utcán, a főút irányába haladó **sértett** által vezetői engedély nélkül vezetett motorkerékpárt. A vádlott azért, hogy intézkedés alá vonja a sértettet, a személygépkocsival a főúton lehúzódba megállt a **(utca megnevezése)** utca kereszteződésében, és intézkedési szándékát a járműből a motorra, majd az út szélére mutatva jelezte.

A sértett ki akarta magát vonni az intézkedés alól, ezért a motorkerékpárt hátra lökte, majd a járművet balra kormányozva megpróbált a személygépkocsi mögött a főútra kikanyarodni. A vádlott észlelte ezt, ezért a gépkocsival tolatni kezdett, hogy megakadályozza a sértett elhajtását. A tolatás miatt a motorkerékpár bal oldala érintőlegesen ütközött a kiemelt útszegéllyel, melynek következtében a már balra dőlő motorkerékpárnak - és meg nem cáfolhatóan a sértett jobb térdének - nekiütközött a hátramenetet végző személygépkocsi, és a földön bal oldalán fekvő motorkerékpárra rátolatva megállt.

A baleset során a sértett ténylegesen 6-7 hét alatt gyógyuló sérüléseket szenvedett el. A vádlott a cselekményével szándékosan megszegte a KRESZ 33. § (1) bekezdésben írt rendelkezést, valamint a KRESZ 3. § (1) bekezdés c) pontjában foglaltakat.

Az ítélet ellen a védő jelentett be fellebbezést, elsődlegesen bűncselekmény hiányában, másodlagosan bizonyítottság hiányában történő felmentés végett.

A Bács-Kiskun Megyei Bíróság az 1.Bf.305/2007/7. számú ítéletével az elsőfokú bíróság ítéletét megváltoztatta, a vádlottat az ellene emelt vád alól felmentette, s megállapította, hogy az eljárás során felmerült bünygyi költséget az állam viseli.

A másodfokú bíróság a bizonyítékokat felülmérlegelve módosította a tényállást, amely szerint a vádlott a sértettet igazoltatni kívánta, s annak végrehajtása céljából az **(szám)** számú főút úttestén megállt. Szándékát a gépkocsi lehúzott jobb oldali üvegén keresztül a sértettnek jelezte, aki megállt, majd a motorkerékpárját hátratólta, miközben a vádlott a gépkocsival a **(utca megnevezése)** utca irányába tolatni kezdett, amely közben a bal oldali visszapillantó tükörből a főút mögöttes forgalmát figyelte. A sértett ki akarta magát vonni a rendőri intézkedés alól, ezért menekülési szándékkal a motorkerékpárral elindult a főút irányába úgy, hogy a vádlott által vezetett gépkocsit megkerülve, a mögött kikanyarodjon a főútra. Az nem volt megállapítható, hogy melyik jármű indult el előbb. A sértett

Bhar.II.310/2008/8.

a manővere közben nekiütközött a kiemelt útszegélynek, amelynek következtében a motorkerékpár balra kezdett dőlni, amely közben a hátramenetet végző vádlotti jármű arra rátolatott, és azon megállt. Az nem volt megállapítható, hogy a sértett lába ütközött a személygépkocsival, és az sem, hogy a motorkerékpárra történő személygépkocsival ráhaladásakor a sértett még a járművön tartózkodott-e.

A másodfokú bíróság álláspontja szerint a vádlott terhére a KRESZ 33. § (1) bekezdésében írt szabály sem szándékos, sem gondatlan megszegése nem állapítható meg, minthogy nem volt elvárható a vádlottól, hogy az események alatt mind a védett, mind az alárendelt út forgalmát a hátramenet végzése közben mindenre kiterjedően figyelemmel kísérje. Így a baleseti eredménnyel való okozati összefüggés vizsgálata szóba sem kerülhetett, mint ahogy az sem, hogy a sértett a vádlott magatartása következtében került közvetlen veszélybe.

Minderre tekintettel a másodfokú bíróság a vádlottat a Be. 6. § (3) bekezdés a) pont I. fordulata alapján - mert nem állapítható meg bűncselekmény elkövetése - felmentette.

Az ítélet ellen az ügyész jelentett be fellebbezést a bűnösség megállapítása és büntetés kiszabása végett.

A fellebbviteli főügyészség az ügyészi fellebbezést fenntartotta, a vádlott bűnösségének a Btk. 186. § (1) bekezdés, (2) bekezdés a) pontja szerint minősülő és büntetendő súlyos testi sértést okozó közúti veszélyeztetés büntetében való megállapítását, és arányos pénzbüntetés kiszabását indítványozta.

Az ítéletábrá mint harmadfokú bíróság, a fellebbezéssel megtámadott másodfokú ítéletet és az azt megelőző első és másodfokú bírósági eljárást felülbírálta abból a szempontból is, hogy az eljárási szabályokat az első illetve másodfokú bírósági eljárásban megtartották-e, valamint hogy a másodfokú ítélet megalapozott-e [Be. 387. § (1) bekezdés].

A harmadfokú bíróság határozatát arra a tényállásra alapítja, amely alapján a másodfokú bíróság a megtámadott ítéletet meghozta, kivéve, ha ez a tényállás megalapozatlan. Megalapozatlanság esetén, ha a helyes tényállás az iratok alapján megállapítható, vagy a helytelen ténybeli következtetés az iratok alapján kiküszöbölhető, a harmadfokú bíróság a tényállást hivatalból kiegészítheti vagy helyesbítheti [Be. 388. § (1)-(2) bekezdés], ellenkező esetben a másodfokú, illetve szükség esetén az elsőfokú bíróság ítéletét hatályon kívül helyezi és a bíróságot új eljárásra utasítja [Be. 399. § (5) bekezdés].

Az ítéletábrá a felülbírálat során megállapította, hogy az elsőfokú, illetve a másodfokú bíróság is az eljárási szabályok maradéktalan megtartásával folytatta le a tárgyalást. Tényállás-felderítési kötelezettségének is eleget tett, további bizonyítás felvételére - s ennek érdekében hatályon kívül helyezésre és új eljárásra utasításra - nincs szükség.

Észlelte ugyanakkor az ítéletábrá, hogy a másodfokú bíróság ítéletének alapját képező tényállás részben hiányos, részben pedig helytelen ténybeli következtetésen alapul

[Be. 351. § (2) bekezdés b) pont II. fordulat és (2) bekezdés d) pont], amely megalapozatlansági okok azonban az iratok alapján kiküszöbölhetők voltak.

A harmadfokú bíróság így a gépjárműszakértői szakvélemény alapján kiegészítette a tényállást azzal, hogy a vádlott a gépkocsival kb. 4,3 m-t tett meg hátra tolatva az **(szám)** számú főúttal szinte párhuzamosan, a **(utca megnevezése)** utcába mindössze a gépkocsi szélességének felével behaladva. A vádlott a sértett által vezetett Buell M2 típusú motorkerékpárral, annak a menetiránya szerinti bal oldali forgalmi sávjának a bal szélénél, egészen a kiemelt útszegélynél ütközött. A gépkocsi ütközéskori sebessége 15 km/h, a motorkerékpáré 5-10 km/h volt.

Ezen - az iratok alapján történt kiegészítésen - túlmenően az ítélőtábla megállapította, hogy a másodfokú bíróságnak az a megállapítása, hogy a vádlott tolatás közben csak a főút mögöttes forgalmát figyelte, okszerűtlen volt. A járművek haladási útvonalából (a vádlotti gépkocsi a motor elől elindulva az **(szám)** számú főúttal szinte párhuzamosan haladt be a **(utca megnevezése)** utcába, a főútról oda esetlegesen bekanyarodni szándékozó járművek haladását akadályozva, és a sértett szándékozott útvonalát keresztezve), az ütközésük helyéből (a **(utca megnevezése)** utcai úttest túlsó sávjának útszegélye mellett közvetlenül), a vádlotti gépkocsi ütközési sebességéből (amely nem alapozza meg az útszegély előtti parkolási szándékot) kizárólag az a következtetés vonható le, hogy a vádlott kifejezetten a sértett elmenekülését akarta a gépkocsival történő elétoatással megakadályozni.

A sértett éppen a vádlotti manőver következtében kényszerült arra, hogy menekülése közben az útszegély felé haladjon, s a vádlott cselekvőségének eredményeként ment neki az útszegélynek és dőlt fel a motorkerékpár, melynek következtében szenvedte el a sértett a súlyos sérülését.

Bhar.II.310/2008/8.

Ezen ténybeli, illetve a vádlott szándéka vonatkozásában jogi következtetéssel ellentétesen, s ezáltal okszerűtlenül került a másodfokú bíróság által megállapításra, hogy a vádlott a tolatás közben a bal oldali visszapillantó tükörből a főút mögöttes forgalmát figyelte csak (amely azt alapozza meg, hogy a vádlott tolatás közben nem is tudott arról, hogy a sértett a gépkocsi mögött kíván elhaladni), s ezért a harmadfokú bíróság ezt mellőzte a tényállásból.

A vádlott cselekményével megszegte az 1/1975. (II.5.) KpM-BM együttes rendelet (továbbiakban: KRESZ) 33. § (1) bekezdés I. fordulatában foglaltakat, amely szerint járművel hátramenetet végezni csak úgy szabad, hogy az a többi jármű közlekedését ne akadályozza.

A fenti helyesbítésekkel és kiegészítésekkel a tényállás teljes egészében megalapozott lett, s ezáltal a harmadfokú felülbírálat alapját képezte.

A tényállásban foglaltak alapján a harmadfokú bíróság megállapította, hogy a vádlott szándékosan, a sértett elmenekülésének megakadályozása érdekében megszegte a KRESZ 33. § (1) bekezdés I. fordulatóban foglaltakat, amikor úgy tolatott hátra, hogy azáltal a motort az út széléhez szorította, s amely magatartása vezetett a sértett sérüléseivel járó balesethez. A vádlott nem csak a KRESZ megjelölt szabályát szegte meg szándékosan, hanem a szándéka eshetőlegesen kiterjedt arra is, hogy a sértett életét, testi épségét közvetlenül veszélyeztető helyzetet idéz elő. Figyelemmel pedig arra, hogy a vádlotti cselekvőség eredményezte a motoros felborulását és a súlyos sérülés bekövetkezését, az oksági folyamat a vádlott magatartása és az eredmény között egyértelműen fennáll. A vádlottnak a sérüléssel járó baleset bekövetkezésének lehetőségét a tőle elvárható figyelem vagy körültekintés esetén előre látnia kellett volna [Btk. 14. § II. fordulóta és 15. §-a], amely figyelem, illetve körültekintetés elmulasztása miatt a cselekménye eredménye tekintetében a büntetőjogi felelőssége egyértelműen fennáll.

A harmadfokú bíróság a fentiek alapján, a Be. 398. § (1) és (2) bekezdése alapján eljárva a másodfokú bíróság ítéletét megváltoztatta, s a vádlottat bűnösnek mondta ki a Btk. 186. § (1) bekezdésébe ütköző, de a (2) bekezdés a) pontja szerint minősülő súlyos testi sértést okozó közúti veszélyeztetés büntetében.

Itt jegyzi meg a harmadfokú bíróság, hogy a másodfokú bíróság azon megállapítása is téves volt, hogy a vádlottól nem volt elvárható, hogy hátramenet végzése közben mind a védett, mind az alárendelt út forgalmát figyelemmel kísérje. A hátramenet egy fokozottan veszélyes manőver, amelyet kizárólag csakis akkor szabad nem csak megkezdeni, hanem folytatni is, ha a jármű mozgásával érintett területen más jármű, illetve az úttesten haladó gyalogosok közlekedését nem akadályozza. Ez a kötelezettség a hátramenet során végig, egészen a mozgás befejezéséig fennáll (BH 1996.183., BH 1999.351., BH 2001.312). Amennyiben a másodfokú bíróság megállapítása szerint a vádlott kizárólag a bal oldali tükörbe nézve az **(szám)** számú főút forgalmát figyelte, s azt az utat, amelyen keresztül tolatott nem, abban az esetben is megszegte ezen KRESZ szabályt, ez esetben cselekvősége a Btk. 187. § (1) bekezdésébe ütköző és aszerint minősülő közúti baleset okozása vétségének megállapíthatóságát alapozná meg.

A büntetés kiszabása során a harmadfokú bíróság enyhítő körülményként értékelte a vádlott kifogástalan közlekedési előéletét, azt, hogy két kiskorú gyermek eltartásáról gondoskodik, azt, hogy cselekményét vélt közérdek szolgálata motiválta, s nagyobb

nyomatékkal a cselekmény elkövetése óta bekövetkezett jelentős időmúlást, illetve, hogy a vádlott hosszú ideig állt a büntetőeljárás súlya alatt.

Ugyanakkor súlyosító körülményként értékelte azt, hogy a vádlott a bűncselekményt rendőri foglalkozásával összefüggésben követte el (épp emiatt nem lehetett enyhítő körülményként értékelni a büntetlen előéletét, miként azt az elsőfokú bíróság tette), és a közlekedési bűncselekmények elszaporodottságát.

Mindezen bűnösségi körülményekre, valamint a - elsőfokú bíróság ítélete elleni, a vádlott terhére bejelentett ügyészi fellebbezés hiányára tekintettel fennálló - súlyosítási tilalomra figyelemmel a harmadfokú bíróság az elsőfokú bíróság által kiszabott napi tételszámú pénzbüntetésre [Btk. 51.§ (1) és (2) bekezdése] ítélte a vádlottat, a Btk. 87. § (1) és (2) bekezdés e) pontjának az alkalmazásával.

Az egy napi tétel összegét is az elsőfokú bírósággal azonos mértékben állapította meg, mert azt ítélte a vádlott vagyoni, jövedelmi, személyi viszonyaihoz és életviteléhez igazodónak.

Figyelemmel a vádlott által elkövetett bűncselekmény jellegére, a KRESZ szabályszegés és a veszélyhelyzet szándékosságára, a harmadfokú bíróság mindenképpen indokoltnak tartotta volna a vádlottat közúti járművezetéstől eltiltásra [Btk. 58.§] is ítélni, ennek azonban a súlyosítási tilalom akadályát képezte, ezért az ítélőtábla csak a mellékbüntetésre ítélet szükségességének megállapítására szorítkozhatott.

Bhar.II.310/2008/8.

A pénzbüntetés meg nem fizetése esetén szabadságvesztésre történő átváltoztatására vonatkozó rendelkezés a Btk. 52. §-án, az eljárás során felmerült bűnügyi költség megfizetésére kötelezés pedig a Be. 338. §-án alapul.

A harmadfokú bíróság végezetül a vádlott bűnösségének kimondására tekintettel mellőzte a különleges eljárás lefolytatására vonatkozó felhívást, illetve helyesbítette a vádlott anyja nevét.

S z e g e d , 2008. december 11.

Gyurisné dr.Komlóssy Éva sk.
a tanács elnöke

Dr.Mezőlaki Erik sk.
a tanács tagja,előadó

Dr.Cserhádi Ágota sk.
a tanács tagja

A Szegedi Ítéltábla Bhar.II.310/2008/8. számú ítélete és a Bács-Kiskun Megyei Bíróság 1.Bf.305/2007/7. számú ítéletének jelen ítélettel meg nem változtatott része a mai napon jogerős és végrehajtható.

S z e g e d , 2008. december 11.

Gyurisné dr.Komlóssy Éva sk.
a tanács elnöke